

Dosarul nr. 3ra-464/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: R. Berdilo)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Bostan, A. Pahopol, V. Negru)

Î N C H E I E R E

25 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de Consiliul municipal Chișinău,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipal
Chișinău și Asociației Obștești „Societatea Persoanelor cu Dezabilități „Taur” cu
privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 22 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost respins apelul declarat de Consiliul municipal Chișinău și a fost menținută
hotărârea din 3 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 17 august 2017 Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus
cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău,
intervenient accesoriu Asociația Obștească „Societatea Persoanelor cu Dezabilități
„Taur” cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a indicat că la 4 iulie 2017, Consiliul municipal Chișinău
a adoptat decizia nr. 6/9 „Despre operarea unor modificări în decizia Consiliului
municipal Chișinău nr. 2/22-8 din 24 februarie 2009”, prin care s-a transmis în
locațiune, pentru perioada 1 iunie 2017 - 31 decembrie 2027, Asociației Obștești
Societatea Persoanelor cu Dezabilități „Taur”, încăperile cu suprafața totală de 142,9
m², din incinta Liceului Teoretic „Antioh Cantemir”, pentru amplasarea unui atelier
de lemnărie și ceramică cu cursuri practice pentru elevi, precum și a unui depozit.

A menționat că în conformitate cu art. 64 din Legea privind administrația
publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006 și Regulamentului cu privire la
organizarea și funcționarea oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat, aprobat prin
hotărârea Guvernului nr. 845 din 18 decembrie 2009, Oficiul Teritorial Chișinău al
Cancelariei de Stat a efectuat controlul de legalitate a deciziei nr. 6/9 din 4 iulie 2017
și a constatat că a fost adoptată contrar prevederilor legale.

Astfel, în baza dispoziției art. 68 alin. (2) din Legea privind administrația
publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006, pct. 9, sbp. 2) lit. a) și pct. 13 lit. e)
din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea oficiilor teritoriale ale

Cancelariei de Stat, la data de 13 iulie 2017 a fost înaintată notificarea nr. 1304/OT4-1259 din 12 iulie 2017, prin care s-a solicitat abrogarea actului administrativ, însă în termenul prevăzut de legislație, răspuns la cererea prealabilă nu a primit.

A indicat că prin pct. 1 din decizia notificată, se modifică decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 9/52 din 2 decembrie 2013 „Despre operarea unor modificări în decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 2/22- 8 din 24 februarie 2009 „Cu privire la darea în locațiune a unor încăperi din str. Constantin Stamati, 10 (clădire separată) Asociației obștești „Societatea Persoanelor cu Dezabilități „Taur”.

La fel, a relatat că Consiliul municipal Chișinău a adoptat decizia nr. 3/4 din 11 aprilie 2017 cu privire la aprobarea proiectului de parteneriat public-privat în formă negociată privind reconstrucția capitală și relansarea activității școlii nr. 85 din str. Constantin Stamati, 10, astfel fiind propusă reamplasarea Asociației Obștești „Societatea Persoanelor cu Dezabilități „Taur” din incinta școlii nr. 85, în incinta Liceului Teoretic „Antioh Cantemir”.

A mai declarat că o dată cu modificarea obiectului contractului de locațiune, s-au operat modificări și la termenul contractului de locațiune, spațiile noi oferindu-se începând cu data de 1 iunie 2017 până la 31 decembrie 2027, însă în temeiul contractului de locațiune nr. 5/10/028 din 22 iulie 2010, termenul de valabilitate expiră la data de 21 iulie 2020.

Reclamantul a invocat că în conformitate cu prevederile art. 77 alin. (3) al Legii privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006, bunurile proprietate publică ale unității administrativ teritoriale pot fi înstrăinate, date în administrare, în arendă ori în locațiune, în condițiile legii, iar în acest context, art. 146 alin. (5) din Codul educației stipulează că bunurile administrate de către instituțiile de învățământ publice pot fi date în locațiune sau arendă, în condițiile legii, pe un termen ce nu depășește 5 ani, doar cu acordul autorităților fondatoare, de preferință în scopuri educaționale.

În asemenea circumstanțe, a menționat că autoritățile publice locale urmau să aplice în practică prevederile legislației în vigoare și să dispună transmiterea proprietății publice pe un termen nu mai mare decât 5 ani.

Suplimentar, a arătat că în baza actului administrativ contestat, Consiliul municipal Chișinău a operat modificări în contractul de locațiune nr. 5/10/028 din 22 iulie 2010, încheind cu Asociația Obștească „Societatea Persoanelor cu Dezabilități „Taur” acordul adițional din 6 septembrie 2017.

În drept, reclamantul și-a întemeiat acțiunea pe prevederile art. 68 din Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 și art. 3, 5 lit. b), 17 alin. (2), 26 alin. (1) lit. a) din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

A solicitat anularea deciziei nr. 6/9 din 4 iulie 2017 a Consiliului municipal Chișinău „Despre operarea unor modificări în decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 2/22-8 din 24 februarie 2009”.

Ulterior, la 2 noiembrie 2017 Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus o cerere suplimentară de concretizare a cerințelor, prin care a solicitat modificarea calității procesuale a Asociației Obștești „Societatea Persoanelor cu Dezabilități „Taur” din intervenient accesoriu în pârât, anularea sintagmei „pentru perioada 1 iunie 2017 – 31 decembrie 2027” din punctul 1 al deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 6/9 din 4 iulie 2017 „Despre operarea unor modificări în

decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 2/22-8 din 24 februarie 2009” precum și anularea punctului 3 din Acordul adițional din 6 septembrie 2017 „de introducere a unor modificări în contractul de locațiune nr. 5/10/028 din 22 iulie 2017”.

Prin hotărârea din 3 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă integral cererea de chemare în judecată. A fost anulată sintagma „pentru perioada 1 iunie 2017 – 31 decembrie 2027” din punctul 1 al deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 6/9 din 4 iulie 2017 „Despre operarea unor modificări în decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 2/22-8 din 24 februarie 2009”. A fost anulat punctul 3 din Acordul adițional din 6 septembrie 2017 „de introducere a unor modificări în contractul de locațiune nr. 5/10/028 din 22 iulie 2017”.

La 27 decembrie 2018 Consiliul municipal Chișinău a declarat apel împotriva hotărârii din 3 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin decizia din 22 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Consiliul municipal Chișinău și a fost menținută hotărârea din 3 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel a reținut ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe referitoare la temeinicia acțiunii.

În acest sens, instanța de apel cu referire la prevederile art. 14 alin. (1), 77 alin. (2) și (3) din Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006, art. 146 alin. (5) din Codul educației, a specificat că bunurile administrate de către instituțiile de învățământ publice pot fi date în locațiune sau arendă, în condițiile legii, pe un termen ce nu depășește 5 ani, doar cu acordul autorităților fondatoare, de preferință în scopuri educaționale.

La caz, Curtea de Apel Chișinău a constatat că, Consiliul municipal Chișinău prin decizia nr. 6/9 din 4 iulie 2017, a decis darea în locațiune a încăperilor cu suprafața totală de 142,9 m² din incinta liceului teoretic „Antioh Cantemir”, Asociației Obștești „Societatea Persoanelor cu Dezabilități „Taur” pe o perioadă de 10 ani, perioadă care este mai mare cu 5 ani decât cea prevăzută de legislația în vigoare, fiind astfel incident temeiul de anulare a actului administrativ contestat prevăzut de art. 26 alin. (1) lit. a) din Legea contenciosului administrativ și în consecință de anulare și a punctului 3 din Acordul adițional din 6 septembrie 2017 „de introducere a unor modificări în contractul de locațiune nr. 5/10/028 din 22 iulie 2017”.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că prima instanță a dat o apreciere obiectivă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei și corect a aplicat normele de drept material și procedural, iar în consecință soluția de admitere a acțiunii este justă, fiind rezultată din aprecierea probelor cercetate în cadrul procesului de judecată în coraport cu normele de drept ce guvernează raportul juridic litigios.

La 15 ianuarie 2020 Consiliul municipal Chișinău a depus recurs împotriva deciziei din 22 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și ilegală, prin faptul că a fost emisă cu încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

A enunțat că prin prisma normelor legale și a necesității impusă prin contractul de parteneriat public-privat aprobat prin decizia nr. 3/4 din 11 aprilie 2017 cu privire la aprobarea proiectului Contractului de parteneriat public-privat în forma negociată

privind „Reconstrucția capitală și relansarea activității școlii nr.85 din str. Constantin Stamatii 10”, Consiliul municipal Chișinău dispunea de dreptul de a prelungi relațiile de locațiune pentru perioada 1 iunie 2017 – 31 decembrie 2027.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ, reține că prin Legea nr.116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În condițiile art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 244 alin.(1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 22 octombrie 2019, iar recurentul a recepționat-o la 31 decembrie 2019, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție a scrisorii recomandate (f.d.187).

Astfel, recursul depus la 15 ianuarie 2020, este în termen.

La 19 februarie 2020, în adresa Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat și Asociației Obștești „Societatea Persoanelor cu Dezabilități „Taur”, a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

Intimații Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat și Asociația Obștească „Societatea Persoanelor cu Dezabilități „Taur”, au recepționat recursul la 24 februarie 2020 și respectiv, la 28 februarie 2020, fapt ce rezultă din avizele de recepție a scrisorilor recomandate (f.d.198, 199), însă nu și-au valorificat dreptul procedural de depunere a referinței.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Examinând temeiurile recursului depus de Consiliul municipal Chișinău, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Consiliul municipal Chișinău, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Consiliul municipal Chișinău.

În conformitate cu art. 193, 195, 230, 258 alin. (3) Cod administrativ, art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție dispune:

Recursul depus de Consiliul municipal Chișinău, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan